

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben

V ostalem pa je bila vedno bolj slaba na nogah. Tretji dan potovanja je komaj še capljala. Vsak korak jo je zbolel. Pojoči glas ji je pomagala, kolikor je mogla, podpirala jo je pri boji, tolažila jo je, toda Lenka ni in ni mogla dalje. In prav ta dan se Gaspér kar cele ure ni dal videti. Zdaj je že vsa obupana. Tedajci je vendarle ugledala nekega Indijanca, ki je na vrvi vodil konjiča brez jezdeca. Prijezdil je k Lenki in ji je velel, naj kar zasede konjiča. Hvaležno je Lenka pogledala bojevnika. To je bil rešitelj njenega življenja, po imenu Pasoči se konj, tisti Indijanec, ki jo je bil takrat ob rekj zbudil iz spanja.

Zdajci je bila kakor prerrojena. Ponošno je sedela na konjskem hrbtišču. Namesto sedla je imel konjiček sicer le volčje krzno, pripasano ob trebuh z jermenom. Toda Lenka je pač že dovoljkrat tičala na golem hrbtu rjave Liske. Konja je bila vajena, kakor le česa. Ničesar se ni bala.

Pasoči se konj se je smehljajl ko je videl njen zadovoljni obraz. Sodil je pač, da bo moral konjiča voditi na povodcu, zdaj pa je bil močno vesel, da to ni bilo treba. Kriknil je Lenki, naj mu konjička zvečer vrne in naj zjutraj zopet pride ponj. Lenka se je liubeznivo zahvalila in Indijanec jo je pozorno poslušal kakor učitelj, ki želi vedeti, kako mu učenec razloži nalogo. Ko je končala, je zadovoljno prikimal in odjedzil.

Lenka je zdaj začela iskati fantiče. Ni pojezdila daleč, ko je ugledala vseh sedem jašočih v široki črti pred vso karavano. Približala se jim je od zad. Tekumze je jezdil čisto na levi. Dotaknila se ga je lahno na ramenu, obrnil se je, menč, da mu hoče kdo izmed tovarišev kaj povedati. Tedaj pa ga je Lenka padla:

— Na, zdaj mi izderi jezik, če moreš.
Bee—!

Iztegnila je jezik, kolikor je le mogla. Obenem je podžgala svojega konjiča.

Tekumze je od groze zdrknil s konja. Lenka je to še videla. Nato je zaskočila naglo kopitanje za seboj. Neki konjič jo je prehitel. Pogledala je po njem in je prebledela. Spoznala je Tekumzejevega konjiča, toda brez jezdeca! Menda se vendar ni fantu kaj zlega zgodilo? Ali je res frčal s sedla? Pa se je spet zasmejala. To so dični jezdec! Še v sedlu se ne znajo držati. In je spet pognala svojega konjiča.

Toda konj brez jezdeca je bil zdaj že pred njo, zavil je v lahnen loku, postavil se ji je na pot in naenkrat je čula glas, globok in votel glas:

— Sestra z grozansko dolgim jezikom na jse nikar ne šali z bojevniki!

Močno se je prestrašila, ko je naenkrat čula konjiča govoriti. Tedaj pa je tudi že ugledala, da visi fantovska noga za konjičevim hrbtom in je spoznala Tekumzeja. Njegova glava se je pojavila izza konjičevega vratu. .s. Reči je treba, da ji je bilo to hudo všeč. Saj je sama tudi znala jezdit in je vedela, koliko spretnosti je treba za takšno umetnijo. In že ji je šinila misel skozi glavico. Njen konjič je imel za uzdo kratek jermen, pričvrščen na sprednji čeljusti; ta ni bil kaj prida. Na volčjem krznu ki je služilo za sedlo, pa je visel dolg, ozek jermen. Odnela ga je, napravila veliko zaniko, ki ni mogla popustiti in se ne zožiti. Vrgla jo je konjiču okrog vratu in je držala kralec povodca v desnici. V tem se je vzravnala — zakaj pa ne: če je to zmogla na Lisकिनem gladkem hrbtu, zakaj ne bi tega poizkusila tudi na volčjem krznu! Že je klečala. — samo še sunek in že je stala na sedlu. Pasoči se konj ji je bil res izbral pohlepno živalco, vsak

njiček bi se bil pač vznemiril, ta pa je mirno hitel dalje.

eLenka se je smehljala. Onkraj se je spet pojavil Tekumze. Že je spet sedel na svojem konjiču in je strmel vanjo kakor v duha! Ne, česa podobnega pa še ni videl!

Tudi odrasli so postajali pozorni. Ženske so gledale in vpile, bojevniki so prijezdili, Lenka pa je pognala konjiča, da je dirjal vedno hitreje in hitreje. Kratko krilce je plahutalo okrog nožic. Svetli lasje so vihrali na glavi. Od zad so prigalopirali mladi gorski levi. To vam je bilo strahotnega vpitja in tleskanja z rokami!

Zdajci je Lenka skočila z dirjajočega konja na zemljo, letela je poleg njega, pa je spet poskočila nanj, klečala je na konjevem hrbtu, spet se je vzpela, pa je še enkrat odskočila — to je bila pravcata cirkuška predstava. Lica so ji žarela, sijala je od zadovoljstva. Konjiček je bil dosti nižji kakor rjava Liska doma. Lenki je bila igrača skočiti nanj. In tudi volčje krzno je bilo za tako reč pripravnejše kakor sedlo — ta trenutek si je Lenka želela: »Oh, mar bi se bila rodila kot indijansko dekle!«

Naenkrat je začula svoje ime.

— Lenka! — je neki glas prekričal vse ostale krike. Še enkrat: »Lenka!« In še enkrat: »Lenka!« ... To ni bil Gašpar in vendar je to bil glas, ki ga je že poznala. Ta klic je zvenel robato in tuje. In vendar: ravno ta tuji izgovor in zvok — —

Zdajci je spet sedela na konjičevem hrbtu. Spoznala je, kdo jo je klical. Pridržala je konjiča in že je prijezdil onl, ki jo je bil klical, že je bil tik pri njej: Džon Mzepasé je stal tu, stari Džon Mzepasé, ki je prebival nedaleč od očetove hišice in je bil njen dobri prijatelj.

eSveda stari Indijanec ni znal govoriti njenega jezika, toda navdil se je njenega in Gašparjevega imena, tega se je učil tako dolgo, da je znal obe imeni pravilno izgovoriti. In zdajci, glejte, se je pojavil sredi tujega, rdečega naroda, in je noklical Lenko z njenim prvim imenom!

Bliskovito se je Lenka domislila očeta in matere pa male Jerice, — drobna sestra je imela cvetlični venec v lasih, ko sta Lenka in Gašpar zbežala od hiše. Kakor od daleč ji je še zvenelo v ušesih: »Le lepo čičkaj, Jerica! Midva se kmalu vrneva...«

Tako Džon Mzepasé je bil tu. Rekel je: »Ti si! Povedali so mi svetlolasi otroci Kje je Gašper?«

Zdajci se je tudi bratec prirnil v ospredje. Napravili so mu prostor. Da, Gašper in Lenka sta skoraj že pozabila na mater in očeta. Tale stari Indijanec ju je spet spomnil obeh in jima vrnil spomin na rodno hišo. Pravkar je še Lenka mislila: »O mar bi se bila rodila kot indijansko dekle!« A zdaj? Kje je bila njena želja? Zakaj so se ji ovlažile oči? Pograbila je starega Džona Mzepaséja za roko, tudi Gašpar se ga je oklenil, izpraševala sta ga o vsem mogočem, vse sta hotela vedeti, kako je doma. In naenkrat je Gašpar vzkliknil:

— O Džon, ti si pač prišel po naju? Ali te je očka poslal.

Džon je odvrnil:

— Ne, Brzonožec. Sin bobnečega ptiča se je vrnil k svojemu narodu kajti njegov narod je v stiski. Sin bobnečega ptiča ni prav nič vedel, da sta Lenka in Gašpar pri Šavanih.

Začudena sta bratec in sestra poslušala starega Indijanca. Zdajci sta spoznala, da je Džon Mzepasé tu čisto drugačen, kakor je bil tam v bližini njenega doma. Tu jima je bil tuj. Doma je bil dober, star, slaboten mož. Starši so ga imeli pol za berača, pol za čarovnika. Vedel je toliko pripovedovati o gozdu, poznal je vsakega ptiča, vedel je za posebnosti sleherne živali, znal je pomagati v boleznih, poznal je sredstva za ustavljanje krvi, razpoznaval je koristne od strupene rastline, vselej je vedel nanovedati vreme...

Toda Gašpar in Lenka sta te dni, kar sta bivala pri Indijancih, dobila čisto drugačne oči. Videla sta kako ga vsi pozorno poslušajo, videla sta njegov strogi obraz. Sin bobnečega ptiča — kako čudno in mogočno ime! Nikoli se pred njima ni tako imenoval. Resnično je zdaj sedel kako velikanska stara uje-da na hrbtu svojega konja. Oči v razbrazdanem obrazu so bile velike in jasne, kakor da so vajene gledati z visokih vrhov v daljino. In za njim je v velikem polkrogu stal ves rod o katerem je bil bratoma tako pogosto pripovedoval.

Kornstak se je počasi približal. Izpregovorila sta nekaj besed. Nato je Kornstak nekaj zaklical množici in ta se je razdelila. Pohod se je nadaljeval tja preko prostranega gričevja v preri-ji, mimo mračnih gajev, preko ravnih

dolin, mimo posameznih mogočnih hrastov. Zdaj na desni, zdaj na levi so se po vrhovih pojavljali ogledniki, ki so potujoči narod varovali pred sovražniki. Tudi Džon Mzepasé je odjezdil. Prej pa je še vzkliknil nekaj tolažilnih besed Gašperju in Lenki.

Gašper je zdaj ostal pri Lenki. Džon Mzepasé je bil tu in je spet odjezdil. Naenkrat sta se počutila tako močno zapuščena. Jezdila sta vstric in oba sta bila vesela, da sta skupaj.

(Dalje prihodniš)

4. oktober

Ta dan praznujejo vsi kulturni narodi dan varstva živali. Za ta spominski dan bi se morala posebno zanimati mladina in skleniti, da bo opustila vse, kar muči živali. Gotovo je med vami tudi kdo, ki je potreben tega spomina. Mučenje živali je ne vredno človeškega dostojanstva. Čemu bi lovili metulj, in ji mpulili noge? Zakaj bi s kamni pobili žabo, ki jo srečamo na cesti? Zakaj bi z naslodo pohodnih hroščev, ki beži s poti v travo, ko s tem nikomur ne koristimo? Zaba, muha, hrošč, metulj, deževnik — vse živali ljubijo življenje in se bojijo smrti prav tako kakor mi.

Posebno domače živali so vsega usmiljenja vredne. Od njih imamo samo koristi. Zato bi morali z njimi lepo ravnati. Konj daje vse svoje moči človeku in mu pomaga pri delu. Ko se postara in postane bolehen, ga pa človek ubije in meso proda. Krava nas redi z mlekom, denar nam prinaša v hišo s teličkom, ki ga na sejmu prodamo, hkrati nam pa še vozi tovor. Pes nas s svojo čuječnostjo varuje hudobnih ljudi, varuje nam življenje in imetje. Mačka lovi miši in podgane,

ki nam delajo škodo. Vsaka domača žival nam je koristna, za vse svoje usluge pa ne terja nič drugega od nas kakor malo hrane. Dolžni pa smo, da lepo ravnamo z njo. Stelja v hlevu naj bo zmerom sveža, saj tudi mi ne hodimo radi umazani po svetu. Poleti obesimo v hleve muholovce, da varujemo živino pred mušjo nadlogo. Ob vročih dneh kopljimo konje v potoku, ker se prav tako radi ohladijo v vodi kakor mi. Dober človek lahko znatno olajša življenje domačim živalim in se ji mtako izkaže hvaležnega za njihovo pomoč.

V Hrvaškem Primorju in po vsej Dalmaciji so domačini razobesili tablice s sledečim napisom pred cestami, ki vodijo v breg: »Če je vaš tovor težak, priprežite še enega konja, drugače vas bo mestno poglavarstvo kaznovalo!« S tem so pokazali naši bratje mnogo srčne kulture. Tudi pri nas bi bile take tablice potrebne!

Posebno lepo delajo z živalmi v Švici in Angliji. Glejmo na velike kulturne narode in jih skušajmo v tem posnemati.

Pahič Stanko-dijak:

Brzovlak

Mali Nejče je prinesel očetu kosilo v čuvajnico, kajti njegov oče je bil železničar. Vsak dan se je ukradel semkaj, kajti železnica je bila Nejčetu središče vseh sanj. Kolikokrat je strmel v drveči vlak in si želel, da bi se peljal z njim. Med hribi in dolinami v tuje kraje. Ali Nejče je bil še majhen dečko, da je o takem potovanju samo lahko sanjal.

Medtem ko je oče jedel, se je Nejče razgledoval po čuvajnici. Toliko zani-

mivega je bilo tu videti, da je Nejče strmel dan na dan. Sredi čuvajnice so stala na velikem podstavku železna kolesa z ročaji, okoli teh je hodil Nejče z velikim spoštovanjem. Čemu služijo, je vedel, saj mu je oče večkrat pokazal, kako se dvigne signal ali premakne kretnica. Nikdar se ni mogel Nejče nagledati teh čudes. Med njimi je bil tudi telefon. Kako zavzeto je Nejče vselej prisluhnil, ko se je oglasil zvonec in vedno mu je moral oče povedati, kaj so mu naročili.

Pravkar je zvonec pri telefonu zazvonil. Nejče je prisluhnil srebrnemu nazvoku zvonca, oče pa je pristopil in

dvignil slušalko in jo čez čas spet položil na mesto.

»Očka, kaj moraš storiti« je hotel vneti Nejče.

»Brzovlak prihaja, kretnico številko 16 moram obrniti, da bo imel prosto pot,« je odvrnil oče in pristopil k vzvodu.

Nejče je stopil na prag in poiskal z očni kretnico številka šestnajst. Aha, obrniti jo je treba, saj drugače lahko brzovlak zavozi na slepi tir. Saj že hrumi za hribom Nejče se je obrnil v čuvajnico. Pravkar je oče dvignil ročico, a v tem se je zgodilo nekaj strašnega.

Ravno tedaj, ko je oče držal ročico kvišku in jo je bilo treba spustiti, mu je padla iz žepa srebrna ura na tla. Zazvenketalo je steklo in drobci so se razpršili po tleh. Hitro se je čuvaj sklonil, da jo pobere, a v tem je pozabil na dvignjeni ročaj, ki je z velikim sunkom padel in zadel čuvaja v glavo. V trenutku je oče omahnil in iz glave mu je lila kri.

Nejče je videl strašni prizor in je od strahu zakričal. Stekel je k očetu in se sklonil k njegovi krvavi glavi.

»Očka, ljubi očka, ali te hudo boli?« je klical in obupno zajokal.

»Nejče!« se je izvilo železničarju, »ustavi vlak. Kretnica ni pr...«

Onemel je in se onesvestil. Še enkrat ga je Nejče pogledal, potlej pa je pohitel, da opravi naročilo, kajti Nejče je bil cel železničar. Skočil je k ročajem in poiskal vzvod kretnice številka šestnajst. Ali zaman, preslaboten je bil, da bi premaknil vzvod, dosti prešibak. Brzovlak pa je hrumel vse bližje.

Obupno se je mali dečko spogledal. Brzovlak bo vsak čas tu, on pa še ni storil ničesar. Mar naj pusti, da se iztiri. Ne, mora ga ustaviti, mora...

Zadnja in rešilna misel mu je šinila v glavo. Pograbil je rdečo zastavico in pohitel na plan. Vstopil se je sredi tira, med tračnice in jel mahati z zastavico na vse pretege. Vedno bližje je prihajal vlak, usodni brzovlak. Obupno je mahal Nejče z zastavico in solze so mu silile v oči, od spoznanja, da ne bo mogel ustaviti brzovlaka.

Nenadno, skoraj nepričakovano se je pojavil drveči brzovlak pred njim. Nejčetu se je zameglilo pred očmi, ni videl, da je strojevodja že zavrl in vlak ustavlja, ni slišal svarilnih žvižgov lokomotive, ne. Kakor v podzavesti je planil preko tira in odvrigel za-

stavico. A v tem se mu je spodtaknilo...

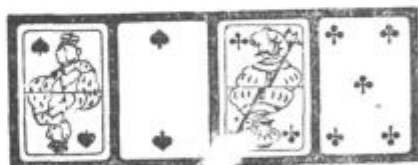
Silen žvižg stroja je preglasil vse. Strojevodja je zavrl na vso paro, da so ickre letele izpod koles. A vendar je brzovlak zdrvel mimo čuvajnice, preko Nejčeta. V velikem loku se je nagnila mogočna lokomotiva, ko je zdrvel zavirajoči brzovlak na stranski slepi tir.

V zadnjem trenutku je vlak obstal. Lokomotiva se je malce zarinila v pesek in zemljo na koncu tira, a hujšega ni bilo. Strojevodja je skočil s stroja in hitel iskat dečka, ki je preprečil nesrečo. Pod predzadnjim vagonom je ležal nezavesten in bled.

Po kratki zamudi je brzovlak odpehtal dalje. Nesel je s seboj Nejčeta in ga očeta, da ga popelje v mestno bolnico. Samo mlaka krvi v čuvajnici je ostala, kot edini spomin na nesrečo.

ln pa Nejče. Brž ko se je prebudil iz nezavesti, je pcvpial, ali je rešil brzovlak. In sladek nasmeh mu je legel na usta, ko je izvedel, da se ni trudil zaman.

Ugibanje

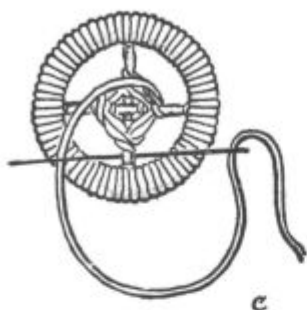

Na mizi so razporejene druga polovica druge štiri zakrite igralne karte, torej tako, da so obrnjene s hrbtno stranjo navzgor. O njih vam izdamo samo toliko, da leži:

1. petica na desni od kmeta,
2. dvojka na desni od kraljice,
3. kmet na desni od dvojke,
4. križ na desni od križa,
5. križ na desni od pika,
6. pik na desni od pika.

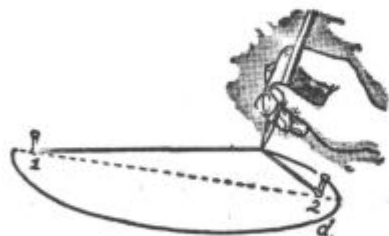
Uganite iz gornjih podatkov, katere karte imate pred seboj!

Nekaj za one, ki jih zanima ročno delo

Včasih si kdo zaželi kak prav poseben gumb, a najbrž ne ve, kako lahko si ga sam napravi. Poišči navaden obroček za obešanje zaves, po možnosti naj bo koščen — in ga trdno ovij, kakor kaže slika s s' tancem Barva sukanca je lahko poljubna. Ko si z ovijanjem gotov, prišij navzkriž dvoje debelejših niti, ki jih na presečišču še posebej oмотaj in preveži, dokler ni vse tako, kot si si želel.

Nekaj za risarje

Lepo in pravilno elipso ni ravno lahko načrtati. Zato vam podajamo navodilo, ki ga bo prav gotovo marsikdo rad uporabil. Najprej narišemo na črti dve točki, ki naj bosta od obeh njunih krajišč enako oddaljeni. (Na naši sliki sta točki označeni s številčkama). V točkah zapličimo šivanki ali risalna žeblička, na ta pa pritrdimo tanko nit z ohlapnimi vozli. N' mora biti nekoliko daljša od razdalje med obema žebličkoma. Elipso narišemo sedaj tako, da vlečemo s svinčnikom okrog in okrog ob notranji strani niti, pri čemer pa moramo paziti, da je nit ves čas napeta. Obliko elipse lahko izpremenimo s tem,

da zdaljšamo nit, ali pa s tem, da zmanjšamo razdaljo med žebličkoma.

Manica:

Za šalo

Skriti kraji

1. Kosilo že čaka, torej dobro vam teknil!
 2. Napram svojim součencem bodite pravični in dobri!
 3. Tace naše mačke imajo zelo ostre kremplje.
 4. Preplezati triglavski vrh nikakor ni šala.
 5. Boljša je polna vreča fižola, nego majhen kupček leče.
 6. Slaba vest straši capina.
 7. Mali Sokolič je krepko dvignil svoj
 8. Stričev blede obraz je izdajal njegovo bolezen.
 9. Skupina brez je zaradi njihove bele skorje vidnejša, nego skupina hrastov.
 10. V vodi cepetajo radi ne le otroci, nego tudi nekatere živali.
- V vsakem stavku je skrito ime po enega slovenskega kraja. Poiščite jih!

Golar Manko:

Zaduhtela je jesen

Zadrhtela je jesen že v vrhu smreke in objela je topolom trudno lice trepetaje se privila k spečim borom in nalahno poljubila je gorice.

Dolgo, oj predolgo je požeto žito, prazna rjiva o pomladi novi sanja — vse je tiho — le za hip iz dalje pesem črnih vranov v sivi dan posvanja.

Plaho stiska se ob potu k hrastu breza in za soncem žarkim se zaman ozira — tožno poje dež in svetla zarja kakor bolna roža za goricami umira.

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Prosim Te, sprejmi tudi mene v krog svojih Jutrovčič. Moje pismo se Ti bo morda zdelo predolgo, vendar ga le vseeno priobči. Veš, nisem mogla nehati p-e-j, dokler nisem napisala vsaj najvažnejšega, kar občuti moje svobodno srce. Izbrala sem tale naslov:

Manj strašna noč je v...

Te pomembne besede je vpletel Prešeren v svojo največjo pesnitev: »Krst pri Savici«. V njej nam živo opisuje, kako so se Slovenci v 8. stol. hrabro borili proti tujcem, ki so jim hoteli vzeti najdražje — svobodo. Rajši so hrabro umrli, kot pa da bi padli v sovražnikove roke. Njih vodja Črtomir jih je bodril z besedami — zelo pomembnimi tudi v današnjem težkem času —: »Dolgo smo se borili proti sovražniku, prepuščeni sami sebi. Tisti, ki ljubijo svoje najdražje — svobodo, — ki so pripravljene za njo umreti in katerih rama se noče ukloniti, ti se tudi zdaj v zadnjem trenutku ne bodo udali. Vsi ti in jaz jim na čelu se bomo borili z vsemi močmi proti tujemu nasilju, za ohranitev naše svobode! Vsi rajši umremo v junaški borbi za ljubljeno domovino in svobodo in imamo rajši, da nas obdaja črna noč v zemlji, kot pa da bi morali pod svetlim soncem služiti kot sužnji tujcu, ki nam je vzel najdražje — svobodo«.

Ali je mar kdo v tem trenutku zapustil svojega voditelja in se udal? Ničel! Vsi so šli v boj proti sovražniku s ponosom in zavestjo v srcu: »Nočemo se udati tebi, nezaželeni tujec! Boriti se hočemo do zadnje kaplje — za svobodo! Mi ne zahtevamo od tebe tujec ničesar. Zahtevamo le to, da nam pustiš to, kar nam je najdražje: rodna gruda in svoboda!

Sporoči mi dragi stric Matic: Mar n' ta primer vreden, da bi ga vsi Jugoslovani posnemali? O, dobro vem, da boš z vso vnemo potrdil: »O pa še kako je potrebno!«

Naša mlada država kraljevina Jugoslavija se že 20 let svobodno razvija. Vsak Jugoslovan je lahko ponosen nanjo! In to, kar smo s trudom zgradili v 20 letih, to naj bi kdaj izgubili? Ne, Nikdar ne bomo dopustili kaj takega! Vsi bratje Slovenci, Hrvatje in Srbi

moramo živeti v bratski slogi in iskrenem prijateljstvu. Kadar pa bo nastopila sila, takrat se bomo vsi: složno borili za svobodo naše mile Jugoslavije! Vsak zaveden Jugoslovan bo rad dal življenje za svobodo svoje domovine! Dokler bo živel le en Jugoslovan, dotlej ne bo v Jugoslaviji gospodaril tujec! Noben zaveden državljani ne želi, da bi moral kot suženj služiti tujcu, ki bi mu kratil njegove življenjske svoboščine. Ne bomo se strašili žrtev, ki bi jih morali doprinesiti za svobodo naše drage domovine!

Vsi Jugoslovani si močno želimo miru! Naša država bo še zato dalje nadaljevala politiko miru. A če bi jo hotel kdo napasti ter vzeti nam Jugoslovanom svobodo, tedaj se bomo vsi državljani do zadnjega moža odločno postavili v bran za ljubo domovino! Zvesto bomo opravili nalogo, ki nam jo je položil na srce Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj z besedami: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« Slava mu!

Bog čuva Jugoslavijo! Naj živi naš mladi kralj Peter III. Živela svoboda!

*Ivica Cvikel, dijakinja
v Trbovljah — Loke 192.*

Naša domovina. Naša domovina se imenuje kraljevina Jugoslavija. Kako lepa si zemljica, domovina! Ni je lepše od tebe nikjer! Kako dobra si, ti naša rednica, skrbnica ti naša! Kako te vsi ljubimo, domovina, ti mati. Kako krasna si mati domovina, lepše od tebe ni nikjer, o domovina naša mila. Bog naj čuva našo milo domovino, da bi živela vekomaj!

*Virant Anica, učenka II. razr.
ljudske šole v Loki pri
Zidanem mostu*

Dragi stric Matic! Hočem ti opisati svoj rojstni kraj, ki leži v osrčju prelepe Savinjske doline. Sredi nje teče v vijugastih črtah bistra reka Savinja. Včasih zauri v tihe mesečne noči tiha in otožna pesem naših hrabrih slovenskih splavarjev, ki se poslavljajo od svojece v potujejo za več tednov v daljne kraje. Ob vznožju Dobrovlj leži Zovnek, zibelka Celjskih grofov, ki je danes že v razvalinah. V Dobrovljah je tudi nekaj kraških jam, v katerih je še mnogo lepih kapnikov, ki so jih neuvidevni ljudje že precej po-

bili. Savinjska dolina je znamenita po hmeljskih nasadih, k ob dobrih letih prinaša ljudem lepe dohodka. Dragi stric Matic, lepa je Savinjska dolina, še lepša pa je zato, ker je moj mali rojstni kraj, ki je in mora biti vsakemu človeku najlepši kraj na svetu.

Vodovnik Brigita
I. raz. višje ljudske šole
v Braslovčah

Naša domovina! Vsak človek naj bo rajši doma na svoji slovenski zemlji kakor v tujini. Boljše je doma kakor v tujini. Vsak Jugosloven naj obdeluje zemljo v svoji lepi in bogati domovini. Posebno možje gredo radi v tuje kraje, češ, da se tam več zasluži. Če se včasih n asvoji zemlji manj zasluži, pa je vendar boljše biti doma.

Vsak čas bodimo rajši doma in brani mo domovino Jugoslavijo. Če hočemo imeti dovolj kruha, moramo pridno delati.

Kdor hodi brez dela, tisti kruha nikdar ne vidi. Saj pravi pregovor: brez dela ni jela. Zato moramo čuvati našo lepo Jugoslavijo in delati na njej do poslednjega diha.

Funda Marija
I. raz. višje ljudske šole
v Braslovčah

Moj rojstni kraj je Dobrava-Vintgar. V bližini je lepa soteska Vintgar, skozi katero se pride na Bled. Mnogo tujcev obišče moj rojstni kraj, kar prinaša našemu kraju prav lepe dohodka. Vsi tujci pa, ki so videli to prekrasno sotesko, odneso prav lepe vtise s seboj.

Prav prisrčno te pozdravlja

Dušan Stare, dijak
I. drž. real. gimn. v Ljubljani

Moj rojstni kraj. Rojena sem v Trbovljah. Lep kraj je to. Je ozka dolina, ki jo obroblija hribi: Sv. Planina, Mrzlica, Klečica i. dr. Tu imam tudi očetove starše in moje tete. V Trbovljah prebivajo po večini rudarji. Zelo se mi smilijo, ker se mučijo za borni zaslužek. Tudi v Trbovljah sije sonce, čeprav pravijo, da so črne.

Lepe pozdrave stricu Maticu

Plavšak Mateja,
uč. II. raz. II. dekl. šole
v Trbovljah

Moj rojstni kraj. V dolini dragi je moj dom, nikoli se od njega ločila ne bom. Kako je lepa lega mojega do-

ma. Okoli in okoli Savinjske doline je lep venec planin. Po prijazni dolinici so pa posejane vasi, k so precej velike. Med temi vasicami je tudi moj dom. Kako sem srečna ko imam dom. Nesrečni pa so tisti otroci, ki morajo že v zgodnji mladosti od doma. Kako hudo je tistim, ki se ločijo samo za par dni. Kako šele mora biti tistim, ki se ločijo za vedno in se ne vrnejo več. Največja sirota je pač tisti, ki je brez doma in ki nima staršev. Velike skrbi imajo, kaj bodo jedli in kaj bodo oblekli, ker se bliža zima. Pa saj še v Savinjski dolini ni toliko uboštva kakor v drugih krajih. Da tudi ne pozabim bistre Savinje, ki se vije po lepi dolini, kakor srebrna kača. V hudih nalivih prestopi včasih bregove.

Pavla Vodlak
I. raz. višje ljudske šole
v Braslovčah

Dragi stric Matic! V nedeljskem »Mladem Jutru«, sem čital, da je moja sestra izžrebana za svoj dopis, katerega je poslala za zadnji nagradni natečaj. Ne morem ti popisati, stric Matic, kako je to žrebanje na mene vplivalo. Moram Ti povedati, da je tudi mene premaknilo iz mrtve točke. Tako sem se odločil, da Ti pošljem moj dopis za nov nagradni natečaj, katerega si razpisal v »Mladem Jutru« za mlade Jutrovčke.

Naša domovina je Jugoslavija, v kateri smo združeni brati Slovenci, Hrvati in Srbi. Jugoslavija je lepa in bogata zemlja, v kateri nam kraljuje naš mladi kralj Peter II., ki mu kličemo zdravo! zdravo!

Kovačec Štefan, uč. II. r.
realne gimn. Notranje
Gorice 100, p. Brezovica

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam v »Mladem Jutru«. Komaj čakam nedelje, da ga prečitam. Najraje čitam kar pišejo Jutrovčki. Jaz sem stara 10 let. Stanujem v Ljubljani pri Sv. Jakobu. Nasproti naše hiše je lep vrt. Ta vrt je pošarski. Vsak lep dan izrabim za kopanje na kopaljšču na Ljubljani. Tam je zelo prijetno za onega, ki zna plavati. Jaz imam mnogo prijateljev, z njimi se igram razne igre. Če mojega pisma ne bo požrl Tvoj požrešni koš, se bom še večkrat oglasila. Te pozdravlja

Jamnik Marija, uč. I. gimn.
v Ljubljani

Uganke

Kaj bog ne vidi nikoli
in kralj precej redko,
a kadar hoče, vidi
navaden kmet lahko?
(Sebi enakega.)

Gotovo že vsakdo
je videl hruško to:
namesto na drevesu
na vrvici visi;
podnevi je brez barve,
zvečer orumeni.
(Zarnica)

Telo imam stekleno
in v njem kri — iz srebra.
Če vreme je ledeno,
kri mi v nogé tišči,
kadar pa je topleje,
vsa v glavo silí mi.
(Topolomer)

Kar naprej teče,
vse dni in noči,
pa vendarle vedno
pri miru stoji.
(Ura)

Kdo v cerkev in iz nje
po lastni glavi gre?
(Zebelj v čevlju)

Golar Manko:

Spi gorica

Spi gorica vinska, zlata.
pesem čričkov jo uspava,
v sanjah se smehljajo grozdi,
smeh med hišice zaplava.
Mehko boža speče brajda,
pohiti nja v sinje dalje,
koder mesečina plete,
z zlatom, s srebrom tkane halje.
Spi gorica vinska, zlata,
o blestečem soncu sniva,
Bog pa čuva jo s sinjine,
blagoslov nad njo razliva...

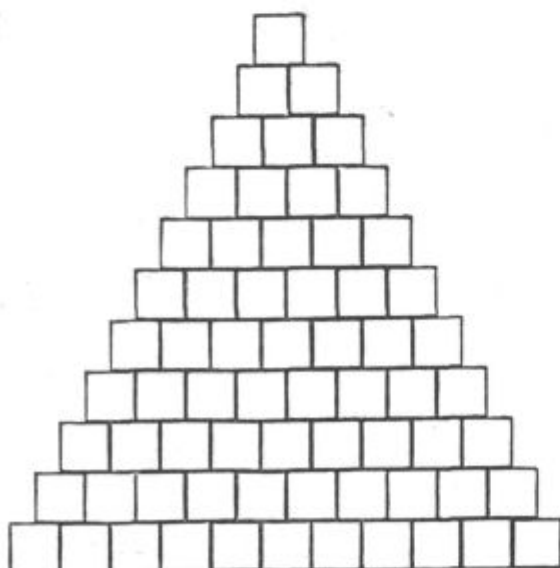
Zlogovnica

Sestavi iz naslednjih deset zlogov: e, go, ha, i, kol, le, mla, sej, so, tev pet besed pomena: 1. kmečko delo, 2. volvska vprega, 3. ptič, simbol istoimene jugoslovske vitezke organizacije, 4. knjižna vrst, 5. zorana njiva — da bodo dale začetne črke od zgoraj navzdol razumski početek, končne črke od zgoraj navzdol pa nekaj, kar je potrebno k temu za zavedno dejanje, zadržanje.

Rešitev rebusa

Ara Oštir, kuharica Sv. Peter pod Sv. Gorami.

Stolpnica

vzklik

pesnitev

plemenitilo za rastoče drevo

vrh v Karavankah

drva, trske enkratne priprave

ptica pevka

leposlovka, tudi reka v Slov. goricah, pritok Drave

igla

predstavljalna tiskovina

črtna zabeležka zemeljskega pojava

vladarsko mesto

V posamezni besedi so vse črke prejšnje besede, v nespremenjenem ali v spremenjenem vrstnem redu, in nekje nova črka.